

T.C.
TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 201179110-170.01.02
Konu : Yatırım Ortamının İyileştirilmesi
Koordinasyon Kurulu-Ticaret
Çalışma Grubu

DAĞITIM YERLERİNE

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sn. Fuat OKTAY başkanlığında toplanmakta olan 2019-2020 "Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu(YOİKK)"nda Ticaret Çalışma Grubu altında "*Dış Ticaret İşlemlerinde Karşılaşılan Tüm Maliyetler ve İşlem Sürelerinin Tespiti amacıyla bir analiz çalışmasının yapılması*" başlıklı 5 no.lu Eylem kabul edilmiştir.

Yol haritasının ortaya konulması ve gelişmelerin değerlendirilmesi amacıyla 25 Ekim 2019 tarihinde Toplantı gerçekleştirilmiş ve Bakanlığımız da dahil 16 kamu kurum ve kuruluşun ve 22 sivil toplum kuruluşu ve diğer özel sektör paydaşlarımızdan toplam 120 kişi katılım sağlamıştır. Söz konusu Toplantıya ilişkin raporumuz ekte yer almaktadır.

Yapılan Toplantı, alınan kararlar ve değerlendirilen öneriler çerçevesinde,

Belgelerin azaltılması, maliyetlerin düşürülmesi ve işlemlerin hızlandırılması amacına hizmet etmek üzere ilgili tüm Kurumlar tarafından;

- Dış ticaret süreçlerinde kullanılan tüm belgelerin (izin, lisans, ruhsat, kontrol, uygunluk, vs) gerekli olup olmadığı, hangilerinin tek bir belge altında toplanabileceği;
- Düzenlenen belge gerekliyse makul bir ücretlendirme yapılıp yapılamayacağı, hangi ücret kalemlerinden vazgeçilebileceği ya da hangilerinde indirimle gidilebileceği;
- Elektronik olarak düzenlenen belgelerin ücrete tabi olmasından tamamen vazgeçilmesi konusunda neler yapılabileceği;
- Hangi belgelerin yıllık ya da daha uzun aralıklarda geçerli hale gelebilen belgelere dönüştürülebileceği (sevkiyat yada ithalat başına olmaktan çıkarılması gibi vb);
- Döner sermaye gelirlerine aktarılan bedellerden hangi alanlarda dış ticaret erbabını destekleme amacıyla kullanıma açılabilceği,
- Laboratuvar, test, analiz, tahlil adı altında yapılan işlemlerin maliyet ve sürelerinin gözden geçirilmesi,
- Dış ticaret süreçlerinde ilgili belgenin düzenlenmesi veya hizmetin sunulmasında

geçen sürelerin gözden geçirilmesi,

Başlıklarının tek tek çalışılması ve yapılan çalışmaların **31.01.2020 tarihine kadar Bakanlığımızla paylaşılması** gerekmektedir.

Ayrıca, ilgi (a)'da kayıtlı yazımızla daha önce Tarım ve Orman Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı ve Borsa İstanbul A.Ş.'nin ilgili genel müdürlükleri ve birimlerince doldurulan ve Bakanlığımızda bir süredir devam eden çalışmalar ve Tek Pencere Sistemi kapsamında elde edilen veriler doğrultusunda hazırlanan ithalat ve ihracat işlemlerine ilişkin belge listesi ekte yer almakta olup söz konusu listenin güncellenmesi gerekmektedir.

Bu itibarla, Bakanlığınız/Kurumunuz tarafından **ithalat ve ihracat işlemleri için** düzenlenen belgelere, bunların düzenlenme sürelerine ve talep edilen ücretlere ilişkin listenin doldurulması, aynı zamanda listede yer almayan Bakanlığınız/Kurumunuzca düzenlenen belge varsa listeye eklenmesi ve söz konusu listenin en geç **31.01.2020 tarihine kadar** Bakanlığımızla paylaşılması gerekmektedir.

Yapılan tüm hazırlıklar ve çalışmalar, ilgili Bakanlıkların Bakan Yardımcısı, Genel Müdür ile karar almaya yetkili temsilcisi ile özel sektör temsilcilerinin katılacağı bir Çalıştayda ele alınması öngörülmekte olup söz konusu Çalıştayın Şubat ayı içerisinde yapılması planlanmaktadır.

Bakanlığımızca hazırlıklarına başlanan Çalıştayda konuların çevre, ulaştırma, tarım, sanayi, ticaret, sağlık gibi alt başlıklar şeklinde dizayn edilmesi ve ilgili tüm katılımcıların biraraya gelerek oluşturulan alt çalışma gruplarında belge ve maliyet konularını ayrıntılı olarak ele alması, tüm katılımcıların yukarıda ayrıntıları izah edilen konu başlıklarıyla sınırlı kalmak kaydıyla çözüm önerileri ve taleplerini iletmeleri planlanmaktadır. Bununla birlikte, çalıştay çalışmalarına katkı sağlayacak ya da alt çalışma gruplarının nasıl oluşacağına ilişkin önerileriniz ve değerlendirmeleriniz de beklenilmektedir.

Bilgi edinilmesi ve gereğini arz/rica ederim.

e-imzalıdır
Sezai UÇARMAK
Bakan a.
Bakan Yardımcısı

EKLER:

EK-1 -Toplantı Raporu

EK-2- Tablo

DAĞITIM:

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı-(Plan ve Programlar Genel Müdürlüğü)
Hazine ve Maliye Bakanlığı-(Gelir İdaresi Başkanlığı)- (Mali Sektörle İlişkiler ve Kambiyo Genel Müdürlüğü)
Milli Savunma Bakanlığı
İçişleri Bakanlığı-(Emniyet Genel Müdürlüğü)
Tarım ve Orman Bakanlığı-(Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü)-(Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-(Çevre Etki Değerlendirmesi, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü)
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı-(Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü)
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı -(Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü)-(Karayolu Düzenleme Genel Müdürlüğü)-(Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü)
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı-(Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu)-(Petrol İşleri Genel Müdürlüğü)
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu
Kültür ve Turizm Bakanlığı-(Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)
Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı-(İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu (TAEK)
Nükleer Düzenleme Kurumu (NDK)
Türk Standartları Enstitüsü (TSE)
Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğü
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Gümrük Müşavirleri Dernekleri -(İstanbul , Ankara, İzmir , Mersin, Bursa)
Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği (TÜSİAD)
Deniz Ticaret Odası
Türkiye Liman İşletmeleri Derneği
Vapur Donatanları ve Acenteleri Derneği
Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği (UTİKAD)
Uluslararası Kara Yolu ile Yük Taşımacıları ve Acenteleri Derneği (UKAT)
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD)
Türkiye Dış Ticaret Derneği (TÜRKTRADE)
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)
Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND)

Uluslararası Yatırımcılar Derneği (YASED)
Türk Havayolları Anonim Ortaklığı (THY)
MNG Havayolları A.Ş.
IGA Havalimanları İşletmesi A.Ş.
Çelebi Havacılık Holding A.Ş.
S Sistem Lojistik Hizmetleri A.Ş.

M G M D Gelen Evrak

TARİH:	28. 01. 2020
SAYI:	236
TESLİM ALAN:	Yüce Güler

2019

**YATIRIM ORTAMINI İYİLEŞTİRME KOORDİNASYON
KURULU
TİCARET ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI**

**TİCARET BAKANLIĞI
GÜMRÜKLER GENEL
MÜDÜRLÜĞÜ**

1- GİRİŞ

Bilindiği üzere; Bakanlığımız yasal, güvenli ve kolay ticaret amacına uygun olarak dış ticaret sektöründe maliyetleri azaltmak, rekabetçi yapısını daha hızlı ve elektronik sistemlerle destekleyerek sağlamlaştırmak adına bir çok platformda sorumluluklar üstlenmiş, bir çok toplantıya ev sahipliği yapmış ve kendi iç dinamiği içerisinde yürüttüğü proje ve faaliyetlerle edindiği tecrübe ve somut çıktıları dış ticaret erbabının hizmetine sunmuştur.

Dış ticaret sektörü karşısındaki maliyetler, ticarete konu ürüne göre değişen izin, lisans, kayıt, kontrol...vb. ad altındaki belge çeşitliliği ile ürüne, taşıma moduna ya da sürece dahil kurumlara göre değişen ve yeknesak olmayan işlem süreçleri birçok kez sektör paydaşlarınca dile getirilmiş ve çalışmalara konu edilmiştir.

Bu yöndeki en kapsamlı çalışma, yine 2018 yılı içerisinde Bakanlığımızca gerçekleştirilmiş,

- Dış ticaret işlemlerinde talep edilen ve elektronik ortama aktarılan belgeler ile henüz elektronik ortama aktarılmamış diğer tüm belgeler tespit edilmeye;

-İthalat ve ihracat işlemleri esnasında çeşitli adlar altında kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarınca sağlanan hizmetlere ilişkin veriler (ücret, hizmetin türü, kim tarafında sağlandığı süre...vb.) elde edilmeye;

Çalışılmış ve dış ticaret işlemlerindeki maliyetlere yönelik tüm yapı ayrıntılarıyla bir envanter çalışmasına bağlanmış akabinde, bütün çıkarılan envanter ile kamu ve özel sektör paydaşlarından alınan verilerin paylaşılması, belge sayısının azaltılması ve maliyetlerin düşürülmesi yönünde farkındalığın artırılması, sektör taleplerinin ve beklentilerinin tüm taraflarca ele alınması amacıyla Bakanlığımız tarafından 1-2 Kasım 2018 tarihlerinde "Dış Ticaret İşlemlerindeki Belge ve Maliyetlerin Azaltılması ve Bu Konudaki Farkındalığın Artırılması" başlıklı bir Çalıştay düzenlenmiş, Çalıştaya Bakanlığımızın merkez ve taşra olmak üzere ilgili tüm birimlerinin yanı sıra, 20 farklı kamu kurum ve kuruluşu, 24 farklı özel sektör ve sivil toplum kuruluşunu temsilen 170'e yakın kişi katılım sağlamıştır. Çalıştay akabinde, Bakanlığımızın önerileri ve alınan kararlara ilişkin sonuç raporu da hazırlanmış ve tüm ilgili taraflarla paylaşılmıştır.

Bu defa, konu 2019-2020 "Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu-YOİKK" bünyesindeki Ticaret Çalışma Grubunda takvimlendirilmiş ve "Dış Ticaret işlemlerinde karşılaşılan tüm maliyetler ve işlem sürelerinin tespiti amacıyla bir analiz çalışmasının yapılması" başlıklı 5 no.lu Eylem Kurul tarafından kabul edilmiştir.

Dolayısıyla hem YOİKK kapsamında kabul edilmiş eylem maddesi gereğince hem de Bakanlığımızın dış ticaret sektörüne yönelik envanter çalışmasının sunulduğu 2018 yılı Çalıştayımızın sonrasında kaydedilen gelişmeler ve Kurumlarca ilerleme sağlanan konuların ele alınmasını sağlamak adına geleceğe yönelik değerlendirmelerin yapıldığı ve yol haritasının ortaya konduğu bu Toplantımız 25 Ekim 2019 tarihinde Bakanlığımız da dahil 16 kamu kurum ve kuruluşu ile 22 sivil toplum kuruluşundan toplam 120 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir.

2- TOPLANTI KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRDİĞİMİZ SUNUM

25 Ekim 2019 tarihinde gerçekleştirilen Toplantımızda, Sn. Bakan Yardımcımız Sezai UÇARMAK'ın açılış konuşmalarının akabinde, Bakanlığımız Gümrükler Genel Müdürlüğünden Genel Müdür Yardımcısı Sn. Yakup SEFER tarafından bir sunum gerçekleştirilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz sunumu hazırlanırken esas itibarıyla, tüm dış ticaret aktörlerinin -gerek kamu gerekse özel sektör ayrımı yapılmadan- hem düzenlediği belge hem de sunduğu hizmetlere genel bir bakış açısıyla ışık tutulmaya çalışılmıştır.

Genel Müdürlük sunumunda başlık olarak;

- Konuya İlişkin Çalışmalar,
 - Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 7099 Sayılı Kanun İle Verilen Görev ve Bu Kapsamda Yapılan Çalışmalar,
 - 01-02 Kasım 2018 Tarihli Çalıştay,
 - Dış Ticaret İstatistikleri,
 - Dış Ticaret İşlemlerinde Yer Alan Aktörler, Kavramlar ve Kurumlar,
 - Dış Ticaret İşlemlerinde Düzenlenen Belgeler,
 - Bakanlığımızca Yapılan Çalışmalar ve Projeler,
 - Öneriler,
- Yer almıştır.

Öncelikle sunumumuzda da yer verildiği üzere; Bakanlığımız Gümrükler Genel Müdürlüğü dış ticarete düzenlenen belge ve maliyetler konusunda koordinasyon noktası olarak çalışmaya birçok platformda devam etmektedir.

Sunumumuzda yer verilen ana başlıklar aşağıda daha ayrıntılı olarak ele alınmıştır:

A.TİCARETİN KOLAYLAŞTIRILMASI KOORDİNASYON KOMİTESİ ÇALIŞMALARI

2019 yılı içerisinde TKKK Toplantılarına Genel Müdürlüğümüz de katılım sağlamıştır.

Bilindiği üzere, Ticaretin Kolaylaştırılması Beş Yıllık Eylem Planı içerisinde yer verilen “Dış ticaret ve gümrük işlemlerine ilişkin olarak düzenlenen belgeler ve verilen hizmetlerle ilgili alınan ücret ve harçlar hakkında, yapılmış çalışmaları da dikkate alan bir durum tespiti yapılması; kullanılan belgelerin envanterinin çıkarılması akabinde, gereksiz olanların tespit edilerek kaldırılmaları için ayrı bir çalışma başlatılması 13 No’lu Eylem Maddesi kapsamında Genel Müdürlüğümüz ve TOBB eş başkanlığında yürütülen “Gümrük ve Dış Ticaret Çalışma Grubu” altında ele alınmaktadır.

Gümrük ve Dış Ticaret Çalışma Grubu Toplantılarında;

Bakanlığımız tarafından 1-2 Kasım 2018 tarihleri arasında gerçekleştirilen Çalışmaya ilişkin bilgi paylaşılmıştır. Bu kapsamda, gümrük işlemlerinde kullanılan belgelerin bir envanterinin çıkarıldığı belirtilmiş, 2010 yılından 2018 yılına kadar kullanılan 330 belgenin 187 belgeye indiği aktarılmıştır. Mevcut durumda ilgili belge ve maliyetlerin azaltılmasının fazla mümkün olmadığı dile getirilmiş, bununla birlikte özel sektörün, Çalıştay raporunu inceleyerek, tespit edilen belgeler ve maliyet kalemlerinden kaldırılacak olanların belirlenerek, bilgi vermesinin uygun olacağı aktarılmıştır.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) tarafından ilgili eylemin daimi bir eyleme dönüştürülmesinin faydalı olacağı dile getirilmiş olup, Uluslararası Taşımacılık ve Lojistik Hizmet Üretenleri Derneği tarafından, Ticaret Bakanlığı’nca yapılan Çalıştay raporunun değerlendirilmesi önerisinin TOBB koordinasyonunda yürütülmesinin faydalı olacağı dile getirilmiştir. İlgili çalışmaya Sekreteryâ’nın da dahil edilmesinde mutabık kalınmıştır.

Bu kapsamda;

- Gerekli çalışmanın yapılması ve özel sektör tarafından tespitlerde bulunulmasının ardından belge ve maliyetlere ilişkin bir toplantı organize edilmesi,
 - 13 No’lu Eylem Maddesinin daimi eylem olarak yeniden değerlendirilmesi,
- hususlarında mutabık kalınmıştır.

Bu aşamada, TOBB tarafından yapılan çalışmanın Genel Müdürlüğümüz ile paylaşılması beklenilmektedir.

B. CUMHURBAŞKANLIĞI STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞININ KOORDİNASYONUNDA YÜRÜTÜLEN 27 EKİM 2018 TARİHLİ VE 30578 SAYILI MÜKERRER RESMÎ GAZETE'DE YAYIMLANARAK 2019 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI YILLIK PROGRAMINA DAHİL EDİLEN 364 NOLU TEDBİR

Dış ticaret işlemlerindeki belge ve maliyetlerin azaltılması ve bu konudaki farkındalığın artırılması amacıyla yapılan çalışmalar Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının koordinasyonunda yürütülen 2017/10924 sayılı "**2018 Yılı Programının** Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı" uyarınca da takip edilmiştir.

Yapılan çalışmalar sonucunda "envanter çıkarılması ve rapora bağlanması" faaliyetleri ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının koordinasyonunda yürütülen 2017/10924 sayılı "**2018 Yılı Programının** Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı" uyarınca takip edilen "**Gümrük işlemleri için gereken ücret ve belgeler ile bunlarla ilgili prosedürler hakkında envanter çalışması yapılacaktır**" **başlıklı 326 nolu tedbirin** gereği yerine getirilmiştir.

Konu, bu defa 27 Ekim 2018 tarihli ve 30578 sayılı mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanarak **2019 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programına** dahil edilen 364 nolu Tedbir olarak eklenmiştir.

Tedbir 364. Gümrük işlemleri için gereken ücret ve belgeler ile bunlarla ilgili prosedürler rasyonel hale getirilecektir.	Ticaret Bakanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, TOBB, TİM	Aralık Sonu	Gümrük işlemleri için gereken ücret ve belgeler ile bunlarla ilişkin prosedürler hakkında envanter çalışmasının tamamlanmasını müteakip, uluslararası standartlar çerçevesinde gerekli iyileştirmeler yapılacaktır.
--	--	-------------	---

2020 yılında spesifik olarak bu başlığa ilişkin bir Tedbir öngörülmemiştir.

C. YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR 7099 SAYILI KANUN İLE VERİLEN GÖREV VE BU KAPSAMDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

10.03.2018 tarih ve 30356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7099 sayılı Kanun ile 4458 sayılı Gümrük Kanununun 218 inci maddesine eklenen "3. Türkiye ile diğer ülkeler arasında deniz ve havayolu ile yapılan eşya ve yolcu taşımalarında yararlanılan deniz ve havalimanlarını işleten kuruluşlar ile geçici depolama yeri işleticileri, gümrüklü sahalarda 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışında bulunan gümrük iş ve işlemleri ile ilgili tahmil, tahliye, ardiye, saha içi taşıma ücretleri ve benzeri masrafların belirlenen azami bedellerine uymakla yükümlüdür. ..." hükmü ile Bakanlığımız deniz ve havalimanlarında gümrük iş ve işlemleriyle ilgili hizmetlerdeki azami ücretlerin belirlenmesi konusunda yetkili kılınmıştır. Ayrıca, liman işleticilerince söz konusu tarifelere uyulmaması halinde, ilgililer hakkında her bir işlem için beş bin TL usulsüzlük cezası uygulanması hükmüne bağlanmıştır.

Söz konusu yetkiye istinaden, deniz limanlarında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının görev alanı dışında bulunan ve gümrük iş ve işlemleriyle ilgili olan hizmetlerden alınacak azami ücretleri belirleyen 2019/8 sayılı Genelge Bakanlığımızca 08.04.2019 tarihinde yürürlüğe konulmuştur.

Yapılan düzenlemeyle, gümrük iş ve işlemleri dolayısıyla liman işletmelerince alınan ücretler Bakanlığımızca düzenlenerek kontrol altına alınmış olsa da kanunen istisna tutulan ve ücretlerin büyük bir bölümünü oluşturan Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yetki ve görev alanındaki ücretler ile nakliye komisyoncuları (forwarder) tarafından alınan ücretler konusunda herhangi bir düzenlemeye henüz gidilememiştir.

Havalimanlarında tahsil edilen ücretler ile ilgili olarak ise; Bakanlığımızca hazırlanan ve havalimanlarında ardiye ücretlerini (serbest zaman uygulamasını) düzenleyen 2017/10 Sayılı Genelge 05.05.2017 tarihi itibarıyla yürürlüğe konmuştur. Ancak, 7099 sayılı Kanun ile bu Genelgemizin de yeniden değerlendirilmesi gerekliliği hasıl olmuş ve anılan Genelgenin gözden geçirilmesine ilişkin olarak 25.09.2019 tarihinde ilgili sektör temsilcilerinin yer aldığı geniş katılımlı bir toplantı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda özetle, söz konusu Genelgenin gözden geçirilmesi çalışmalarının hızlandırılması amacıyla tarafları temsil eden bir komisyon kurulması kararlaştırılmış olup konuya ilişkin çalışmalar devam etmektedir.

D. DIŞ TİCARET İSTATİSTİKLERİ, DIŞ TİCARET İŞLEMLERİNDE YER ALAN AKTÖRLER, KAVRAMLAR VE KURUMLAR VE DÜZENLENEN BELGELER

Toplantımızda bahsedilen belge ve maliyet analizlerinin dayanması gereken asıl nokta Türkiye'nin gerçek dış ticaret hacminden ve rakamlarından geçmektedir.

Bu rakamlar, belge ve maliyet konularında hangi ortamda nasıl bir çözüm geliştirmemiz gerektiğini koymak açısından son derece önemlidir.

2019 yılında ihracatımız %2,04 artışla 180,5 milyar dolara ulaşmıştır. Yılın tamamında ithalatımız ise bir önceki seneye göre % 8,99 oranında azalış ile 210 milyar 394 milyon dolar olmuştur.

2019 yılının tamamında ise dış ticaret açığımız 2018 yılına göre % 44,91 oranında azalarak 29 milyar 926 milyon dolar düzeyine düşmüştür.

2019 yılında dış ticaret açığımızdaki hızlı azalış, ekonomimizin dış finansman ihtiyacını azaltarak ekonomiye stratejik bir katkı sunmaktadır. Ülke ekonomimizin geçen yılın aynı dönemine göre dış finansman ihtiyacı 29,9 milyar dolar azalmıştır. 2019 yılının tamamında Gümrük İdarelerince tahsil edilen vergilerin toplamı ise 155 milyar TL'dir.

Dış ticaret işlemlerinde en çok tercih edilen taşıma denizyoludur. İkinci sırada, karayolu gelmektedir. Dış ticaret işlemlerinde 20'den fazla kamu kurum ve kuruluşu yer almakta, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları ile sayı elli civarına ulaşmaktadır. Dolayısıyla, karşılaşılan kurum sayısı arttıkça belge çeşitliliği de artmakta ve her belge işlem sürecinde bir maliyete tekabül eder hale gelmektedir.

2014 yılından 2020 yılına kadar Tek Pencere Sistemine dahil edilen belge sayısı 6'dan 149'a yükselmiş ve e-başvuru sayısı 4 binden 29 milyona çıkmıştır.

Bahsedilen rakamlar, dış ticaret sektörünün büyük hacimli ve gelişen yapısında henüz regüle edemediğimiz belge çeşitliliği sorununun hızlı ve kolay yöntemlerle çözüme kavuşturulması gerekliliğini ve maliyetlerin azaltılması ile hedeflenen rekabetçi yapının daha kısa zamanda yakalanabileceğini ortaya koymaktadır.

E. BAKANLIĞIMIZCA YAPILAN ÇALIŞMALAR VE PROJELER

-Bakanlığımızca yapılan çalışmalara bakarsak;

1- Ocak 2019 –Kasım 2019 döneminde gümrük laboratuvarlarında yapılan analizler; ithalatı yüzde %1,08; ihracatta ise %0,21 olarak gerçekleşmiştir. İhracat tahlillerinin % 78'i gıda ve tekstil eşyası olup bunların da %90-%95'lik kısmı dahilde işleme rejimi kapsamında yapılan ayniyat tespitleridir. İthalatta tahlile tabi tutulan eşya grupları; tekstil, temel kimya, polimer, petrol, kağıt, metal eşya ve gıdadır. Gümrük Laboratuvarlarındaki analiz ücretleri, numune kabı dahil olmak üzere numune başına (analiz başına değil) 75 TL ila 200 TL arasında değişmektedir. Çoklu numuneler için tahsil edilen bedel hiç bir surette 650 TL'yi geçmemektedir. Tahsil edilen ücretler laboratuvar ihtiyaçları için kullanılmakta olup kalan kısım genel bütçeye aktarılmaktadır.

Farklı kurum ve kuruluşlarca kendi mevzuatları gereği mükerrer analizlere tabi tutulan ithal ve ihraç eşyasının dış ticaret maliyetlerini ve zaman kaybını arttırmakta olup, süreçlerin basitleştirilmesi kaynak israfının ve zaman kaybının önüne geçecektir.

Bakanlığımızca, mükerrer analizlerin önlenmesine yönelik olarak yapılan çalışmalar kapsamında, diğer kamu kurumlarınca yapılan analizlerin tarife tespitinde kullanılmasına yönelik olarak Genelgeler yayımlanmıştır.

2- 03.01.2020 tarihi itibarıyla 480 firma/kurum Yetkilendirilmiş Yükümlü Sertifikası almaya hak kazanmıştır. Söz konusu firmalar toplam ihracat beyanname sayısının %16,80'i kapsamında toplam ihracat tutarının %33,40'ını ve toplam ithalat beyanname sayısının %27,80'i kapsamında ithalatın %42,20'sini gerçekleştirmişlerdir. Ayrıca; 50'den fazla firmanın da başvuru ve sertifika alma süreci devam etmektedir.

3-Bakanlığımızca kağıtsız ihracat beyannamesi projesi tamamlanmış ve Ağustos 2019 itibarıyla hayata geçirilmiştir.

4- Kapıköy, Sarp ve Çobanbey» Gümrük Kapılarının modernizasyon çalışmaları tamamlanmıştır. Hamzabeyli, Kapıkule, İpsala ve Öncüpinar Gümrük Kapılarının inşaat çalışmaları ise devam etmektedir. Habur Gümrük Kapısının inşaat çalışması başlamak üzeredir.

Gümrük Kapılarında kredi kartı ile tahsilat yapılabilmesi için POS Cihazı kurulumu çalışmaları devam etmektedir. Gümrük Sahasında Tablet PC kullanımı yaygınlaştırılmaktadır. Belirli gümrük idarelerinin ilave 2 saat daha açık bulundurulmasına ilişkin 2019/38 sayılı Genelge yayımlanmıştır. Fazla Mesai Programı pilot uygulaması başlatılmıştır.

5-Sunumuzda da yer verildiği üzere, Bakanlığımızca Varış Öncesi Gümrükleme, Posta ve Hızlı Kargo, E-Teminat ve Transit Rejimine ilişkin birçok kolaylaştırma ve düzenleme yapılarak, zaman ve maliyet kavramlarının yarattığı kayıpların önüne geçilmiştir.

F. BAKANLIĞIMIZ ÖNERİLERİ

1- Cumhurbaşkanlığı Genelgesi;

Bu önerimizle, ileriye yönelik kurumların kendi mevzuatları gereğince dış ticaret işlemlerine yeni belge, yeni ücret ya da yeni süreçler eklerken takip etmeleri gereken usul ve esaslara bir Cumhurbaşkanlığı Genelgesinde yer verilmesi, böylelikle yeni süreç, yeni maliyet ve yeni belge konularını mümkün olduğunca daha regüle edilebilir bir alan haline dönüştürmemiz gerektiği ortaya konmuştur.

2- Dış Ticaret Süreçlerinde Kullanılan Tüm Belgelerin Gözden Geçirilmesi;

Dış ticaret süreçlerinde kullanılan tüm belgelerin (izin, lisans, ruhsat, kontrol...vs) gerekli olup olmadığı, gerekliyse ücrete tabi olup olmaması yada makul bir ücretlendirme yapıp yapılamayacağı konularının ele alınması önem arz etmektedir.

3- Belgelerin Elektronik Ortama Alınması;

Yukarıda yer verilen önerinin ele alınması akabinde, kurumlarca ayrıca; dış ticaret süreçlerinde kullanılan tüm belgelerin elektronik ortama aktarılıp aktarılamayacağı ve aktarılması halinde bir bedel tahsili gerekip gerekmediği başlığı da değerlendirilmelidir.

4- Döner Sermaye Uygulamalarının Gözden Geçirilmesi;

Dış ticaret işlemleriyle bağlantılı hizmet veren ya da izin, kontrol vb. isimler altında belge düzenleyen ya da katkı payı, fon gibi adlar altında döner sermayesine katkı sağlayan kurumların bu gelirlerini ve kullanım alanlarını gözden geçirmesi üzerinde titizlikle durulması gereken diğer bir konudur.

5-Sektörün Faydalandığı Hizmet ve Karşılaştığı Maliyet Kalemlerindeki Karışıklığa Son Verilmesi;

Dış ticaret erbabının haklı şikayetlerine sebebiyet veren farklı adlar altında aynı hizmetin sunulması yada tam bir şeffaflık politikasının yürütülmemesi sebebiyle yapılan işlem ve karşılığındaki bedel arasında orantısızlık olması gibi şikayetleri ortadan kaldırmak için, sektörün muhatap olduğu kavramlar ve fatura kalemleri hakkında sektörün bilgilendirilmesi, sektörün karşılaştığı terimlerin yeknesaklaştırılması ve bir düzene oturtulması gerekmektedir.

6-Laboratuvar, Test, Analiz, Tahlil adı altında yapılan işlemlerin maliyet ve sürelerinin gözden geçirilmesi;

Birçok kamu kurum ve kuruluşunun insan, çevre ve gıda güvenliği yada sair sebeplerle mevzuatlarındaki yetkilere dayanarak ithalat veya ihracat süreçlerine tabi ürünlere uyguladıkları yada eşyaya süreçte eşlik etmesini istedikleri analiz, tahlil adı altındaki işlemlerin yarattığı maddi yükün büyüklüğü göz önünde bulundurularak bu test ve analiz işlemlerinin daha makul bedellerle tarifelenmesi, sürelerin kısaltılması, laboratuvar seçeneklerinin çoğaltılması, mükerrer analizin önlenmesi, risk analizinin iyi çalıştırılarak test ve analiz taleplerinin azaltılması yada emsal rapor ve yurtdışı sertifika ve belgelendirmelerin kabulü gibi alternatiflerin de seçenek olarak mükellefe sunulması gibi değişik çözümler üstünde kurumların çalışması gerekmektedir.

7-Dış Ticaret Süreçlerinde Belge Düzenlenmesi ve Hizmet Alımında Geçen Sürelerin Gözden Geçirilmesi;

Dış ticaret erbabının sektörde işlemlerini yerine getirirken harcadığı süre de günümüz koşullarında harcanan insan gücü, kaybedilen zaman ve maliyet olarak karşısına çıkmaktadır. Bu sarf edilen zamanın da gözden geçirilmesi, şeffaf bir şekilde ortaya konması ve gerekmesi halinde kurumlarca makul zamanda işlemlerin nasıl hızlandırılacağı konusunda çalışmaya gidilmesi gerekmektedir.

3- YAPILAN DEĞERLENDİRMELER VE SONUC

Genel Müdürlüğümüzce yapılan sunumun ardından hem özel sektör hem de kamu kurumlarının temsilcilerinden kısa genel değerlendirmeler alınmıştır.

Konunun esas itibarıyla, ikiye bölünmesi ve öncelikle kamuda talep edilen belgeler ve bunlara ilişkin süreler de dahil olmak üzere bir çalışmanın kurumların kendilerince yapılması, bu çalışmalar yapılırken Bakanlığımız önerileri çerçevesinde öncelikle alınan belgelerin, sürelerin ve ücretlerin belirlenmesi, belgelerin gerekli olup olmadığı, elektronik ortama aktarılıp aktarılamayacağı, talep edilen bedellerin makul düzeylere çekilip çekilemeyeceği ve hatta bu bedellerden bütçe disiplinlerine zarar vermeden vazgeçilip vazgeçilemeyeceği gibi seçenekler üstünde çalışmasına karar verilmiştir.

Her kurumun bu çalışmayı yaparken takip etmesi gereken prosedürün yeknesaklaştırılması adına Bakanlığımızca bir tablo oluşturulması, elde edilen verilerin bu tabloya dayanılarak paylaşılmalarının daha yerinde olacağına karar verilmiştir.

Bakanlığımızca, söz konusu Tablo üstünde çalışılmış olup en kısa sürede tüm paydaşlara iletilecektir.

Kurumlarımızca yıl sonu faaliyetlerinin de yoğunluğu göz önünde bulundurularak beklenen çalışmanın makul sürede bitirilmesi öngörülmekte olup 2020 yılının ilk aylarında daha geniş katılımlı ve daha uzun süren bir tartışma ortamının yakalanacağı yeni bir organizasyonun da Bakanlığımız koordinesinde yapılması planlanmaktadır.

Bilgilerine arz ederim. (03.01.2020)

İHRACAT BELGELERİ

No	BELGE ADI	BELGENİN ELEKTRONİK ORTAMDA TEMİN EDİLİP EDİLEMEDİĞİ	İLGİLİ KURUM/KURULUŞ	HUKUKİ DAYANAĞI	ÜCRET	SÜRE (Belgenin Hazırlanması)
1	Borsa İstanbul Üyelik Yazısı (kaymetli taşlar)		Borsa İstanbul A.Ş.		0	
2	Borsa İstanbul Üyelik Yazısı (işlenmemiş standart platin ve paladyum)		Borsa İstanbul A.Ş.		0	
3	Borsa İstanbul Üyelik Yazısı (işlenmemiş standart dışı platin ve paladyum)		Borsa İstanbul A.Ş.		0	
4	Borsa İstanbul Üyelik Yazısı (işlenmemiş standart dışı altın ve gümüş)		Borsa İstanbul A.Ş.		0	
5	Borsa İstanbul Üyelik Yazısı (işlenmemiş altın ve gümüş)		Borsa İstanbul A.Ş.		0	
6	Borsa İstanbul Uygunluk Yazısı (Ham Elmas İthalatı ve İhracatı)		Borsa İstanbul A.Ş.	Ham Elmas Ticaretinin Düzenlenmesine Dair 2006/11115 sayılı BKK	0	Online
7	Uluslararası Atık Taşıma (movement document) Formu		Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği, Basel Sözleşmesi	0 TL	
8	Tehlikesiz Atık İhracatı (AB ve OECD Ülkelerine)		Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği, Basel Sözleşmesi	0 TL	1-3 gün
9	Tehlikesiz Atık İhracatı (AB ve OECD Ülkeleri dışındaki ülkeler) İhracat izin yazısı		Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği, Basel Sözleşmesi	0 TL	1-7 gün
10	Tehlikeli Atık İhracatı İzni		Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği, Basel Sözleşmesi	1.050 TL	1-6 ay
11	Ön Bildirim (notifikasyon) Formu		Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	02/04/2015 tarihli ve 29314 sayılı Atık Yönetimi Yönetmeliği, Basel Sözleşmesi	0 TL	
12	Sınır Ticareti Belgesi		Ticaret Bakanlığı			
13	Çift Kullanımlı ve Hassas Maddelerin İhracat izni		Ticaret Bakanlığı			
14	KSS İhracat Uygunluk Yazısı		Ticaret Bakanlığı			
15	Hariçte İşleme İzin Belgesi		Ticaret Bakanlığı			
16	Dahilde İşleme İzin Belgesi		Ticaret Bakanlığı			
17	Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi		Ticaret Bakanlığı			
18	Yaş Meyve Sebze, Yumurta ve Zeytin İhracatında Ticari Kalite Denetimi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)			

19	Ticari Kalite Denetimleri Kapsamında Laboratuvar Analizi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)				
20	Pamuk Kontrol Belgesi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)				
21	İhracatta Uygunluk Belgesi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)				
22	Doğal Arı Balı Analiz Belgesi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)				
23	Çekirdeksiz Kuru Üzüm Analiz Belgesi		Ticaret Bakanlığı (Bölge Müdürlükleri)				
24	İhraç İzin Belgesi (Eti Maden)		Eti Maden İşletmeleri Genel Müdürlüğü				
25	Zirai Mücadele İlaç ve Aletleri		Tarım ve Orman Bakanlığı				
26	Yurtiçi Hayvan ve Hayvansal Ürün Sevk Raporu (Araç Başı)		Tarım ve Orman Bakanlığı		Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği	16 TL- 29 TL	1-3 saat
27	Dezenfeksiyon Yurtiçi Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürün Taşıyan (Araç Başı)		Tarım ve Orman Bakanlığı		Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği	7 TL- 14 TL	1-3 saat
28	Yurtdışına Çıkışta Evcil Hayvanlar İçin Irk Tespit Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı				
29	Yolcu beraberli canlı hayvan gidiş ve gelişinde kontrol ve belge düzenlenmesi		Tarım ve Orman Bakanlığı		5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	190 TL (ilave hayvan başına 63 TL)	bilinmiyor
30	Veteriner İlaçları ve Hammadde İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı		5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	86 TL	5 gün
31	Makine Yurtdışı Edilmesi Belgesi (Yaprak Sigara Kağıdı)		Tarım ve Orman Bakanlığı(TAPD)		Üretimi ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	0 TL	7 gün
32	Makine Yurtdışı Edilmesi Belgesi (Makaron)		Tarım ve Orman Bakanlığı(TAPD)		Makaron Üretimi ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "	0 TL	7 gün
33	Makine Yurtdışı Edilmesi Belgesi (Tütün Mamulleri)		Tarım ve Orman Bakanlığı(TAPD)		Tütün Mamullerinin Üretimi ve Ticaretine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	0 TL	7 gün
34	Tütün İhracatı Uygunluk Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı (TAPD)		Tütün Üretimi, İşlenmesi, İç ve Dış Ticareti ile İlgili Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	0 TL	3 gün

35	Tohum, Fide, Fidan ve Süs Bitkileri İhracatı n İzin Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı	5553 sayılı Tohumculuk Kanunu 2017/4 sayılı Tohumluk İhracatı Uygulama Genelgesi	61 TL	1-2 gün
36	Tekrrnaklı İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL (ilave hayvan başına 34,50 TL)	bilinmiyor
37	Şeker için İhraç n İzin Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı (Şeker Dairesi Başkanlığı)	a) İhracı Yasak ve n İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat 96/31) b) Şeker İhracatı ve n İzin Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Tebliğ	0	3 gün
38	Sürüngen ve Kemirgen Hayvan İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	86 TL (ilave hayvan başına 8,3 TL)	bilinmiyor
39	Su rnleri Sağlık Sertifikası		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	bilinmiyor
40	Su rnleri Menşei/Nakil Belgeleri-Araç Baş		Tarım ve Orman Bakanlığı			
41	Su Hayvanı (Balık, Istakoz, Kurbağa vb.) İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	75 TL (500 kg dan sonra her 10 kg için 0,75 TL)	bilinmiyor
42	Serbest ve Global Satış Sertifikası		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	bilinmiyor
43	Kümes Hayvanları (Tavuk, Hindi vb.) İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	10.000 adete kadar 81 TL (10.000 adetten sonra hayvan başına 0,02 TL)	bilinmiyor
44	Küçükbaş Hayvan İhracatı (Hayvan Başına)		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	1,43 TL	bilinmiyor
45	Kimyevi Gübre Dış rnlere İlişkin İhracat n İzni		Tarım ve Orman Bakanlığı	Tarımda Kullanılan Organik Mineral ve Mikrobiyal Kaynaklı Gübrelere Dair Yönetmelik	yok	1-3 gün
46	İhraç amaçlı veteriner tıbbi ürün izni		Tarım ve Orman Bakanlığı	24.12.2011 tarih ve 28152 sayılı Veteriner Tıbbi rnler Hakkında Yönetmelik	825 TL	5gn

47	İhracat İnsan Gıdası Olmayan Hayvansal Ürünlerin Muayene ve Sağlık Sertifikası Düzenlenmesi		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	bilinmiyor
48	İhracat İnsan Gıdası Olan Hayvansal Ürünlerin Muayene ve Sağlık Sertifikası Düzenlenmesi		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	bilinmiyor
49	Hayvansal Kökenli Yem İhracatı İzin Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	bilinmiyor
50	Hayvanlar İçin Geçici İhracat İşlemi (İşlem Başına)		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	57,50 TL	bilinmiyor
51	Gübre İhracatçı Kayıt Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı			
52	Ev ve Süs Kuşları ile yavru süs kaplumbağası İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	1.000 adet kadar 86 TL 1.000 adetten sonra hayvan başına 0,75 TL	bilinmiyor
53	Doğal Çiçek Soğanları İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5553 sayılı Tohumculuk Kanunu, Doğal Çiçek Soğanlarının Doğadan Toplanması, Üretimi ve İhracatına İlişkin Yönetmelik kapsamında kotahı türlerin ihracat izinleri Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü tarafından verilmektedir. Üretimden serbest olan türlerin ihracat izinleri il müdürlükleri tarafından verilmektedir.	69 TL	1-2 gün
54	Diğer Canlı Hayvan İhracatı (Hayvan Başı)		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	86 TL	bilinmiyor
55	Civciv İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	40.000 adeta kadar 81 TL 40.000 adetten sonra her 1.000 adet civciv için 1,83 TL	bilinmiyor
56	CITES Kapsamında Parça ya da İşlenmiş Deri; Kürk Çekter, Kemerler, Saat Kayışları, Ayakkabılar, Eldiven vb.(Belge Başına)		Tarım ve Orman Bakanlığı			
57	CITES Kapsamında Midye, Yumuşakça, Karından Bacaklılar ve Halkalı Solucanlar (Tıbbi Süllük) (Belge Başına)		Tarım ve Orman Bakanlığı			
58	CITES Kapsamında Hayvan İthalatı, İhracatı ve Yeniden İhracatı (Re-export)		Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	75 TL- 298 TL arasında değişen kg.lara göre	bilinmiyor

59	CITES Kapsamında Gıda Üretim Yapmak Üzere Damızlık Materyalleri (Belge Başına)	Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	150 TL-373 TL ton a göre değişiyor.	bilinmiyor
60	CITES Kapsamında Gıda Amaçlı Ticari Su Ürünleri İthalatı, İhracatı ve Yeniden İhracatı (Re-export)	Tarım ve Orman Bakanlığı			
61	CITES Kapsamında Diğerleri; İskelet, Deniz Kabuğu, Boyun, Diş, Kan, Misk, İlaç, Parfüm, Krem vb. (Belge Başına)	Tarım ve Orman Bakanlığı			
62	CITES Kapsamında Deniz Memellileri İçin (Adet olarak)	Tarım ve Orman Bakanlığı			
63	CITES Kapsamında Bilimsel Materyaller İçin (Belge Başına)	Tarım ve Orman Bakanlığı (Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü)	Belirtilen maddeler için bilimsel materyalin türüne göre ilgili kurum tarafından CITES belgesi düzenlenmektedir.	CITES Belgesi Onayı: Bilimsel Materyaller İçin:86 TL	
64	Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünler İçin Kontrol Belgesi İşlemleri	Tarım ve Orman Bakanlığı			
65	Büyükbaş Hayvan İhracatı (Hayvan Başına)	Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	2,86 TL	bilinmiyor
66	Aneks (Mantar ve Üzüm Suyu) Belgesi	Tarım ve Orman Bakanlığı	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	1 gün
67	Tarım İl Müdürlüğü Uygunluk Yazısı	Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri			
68	Tarım İl Müdürlüğü harcırah	Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri			
69	Muayene Ücreti	Tarım ve Orman Bakanlığı (Zirai Karantina Müdürlükleri)			
70	Fumigasyon Sertifikası	Tarım ve Orman Bakanlığı, İl Müdürlükleri			
71	Aflatoksin ve Pestisit Analiz Raporu	Tarım ve Orman Bakanlığı, İl Müdürlükleri			
72	İhracat Sağlık Sertifikası ve AB Kuru Meyve Sağlık Sertifikası Düzenleme İşlemleri	Tarım ve Orman Bakanlığı, Yetkilendirilmiş İl Müdürlükleri	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	81 TL	1 gün
73	Bitki Sağlık Sertifikası	Tarım ve Orman Bakanlığı (Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü)	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	50,50 TL	1 gün
74	Veteriner Biyolojik Ürün İhracat İzni	Tarım ve Orman Bakanlığı İl Müdürlükleri	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu Veteriner Biyolojik Ürünlerin İhracat Esasları Talimatı	395 TL	5 gün

75	Bitki Sağlık Sertifikası ve Re-Ekspor BSS Ücreti (Bir Takım=Üç nüsha)	Tarım ve Orman Bakanlığı, Yetkilendirilmiş İl Müdürlükleri	5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı Gıda ve Yem Kanunu	50,50 TL	1 gün
76	Onaylanmış Kişi Statü Belgesi	Ticaret Bakanlığı			
77	Yetkilendirilmiş Yükümlü Statü Belgesi	Ticaret Bakanlığı			
78	Gümrük Kontrolü Altında İşleme İzni	Ticaret Bakanlığı			
79	Gümrük Beyannamesi	Ticaret Bakanlığı			
80	Döviz Beyan Tutanakı Nakit Beyan Formu	Ticaret Bakanlığı			
81	Yolluk Giderleri	Ticaret Bakanlığı (Gümrük İdareleri)			
82	Takas İşlemleri Takip Formu	Ticaret Bakanlığı (Gümrük İdareleri)			
83	Fazla Mesai Ücreti	Ticaret Bakanlığı (Gümrük İdareleri)			
84	Dahilde İşleme İzni (elektronik belgedir.)	Ticaret Bakanlığı (Gümrük İdareleri)			
85	Gümrük Laboratuvar Tablil Ücreti	Ticaret Bakanlığı (Laboratuvar Müdürlükleri)			
86	Yabancı Madeni Para Çıkışı İzin Yazısı	Hazine ve Maliye Bakanlığı			
87	İhracat Uygunluk Yazısı	İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü)	87/12028 sayılı Tekel Dışı Brakulan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalatı, Taahhüt, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük	0 TL	2-4 gün
88	Takas veya Bağlı Muamele Bayuru Formu	İhracatçı Birlikleri			
89	Bedelsiz İhracat İzni	İhracatçı Birlikleri			
90	Performans ve Güvenilirlik Formu	İhracatçı Birlikleri			
91	Tanıtım Grubu Aidatı ve Nispi Aidat	İhracatçı Birlikleri			
92	Kotaya Tabi Ürünlerin İhracatının Uygunluk Belgesi	İhracatçı Birlikleri			
93	Hah Ekspertiz Raporu	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2863 sayılı Kanun	yok	2 gün
94	Antika Hediyelet Eşya İhracatında Ekspertiz Raporu	Kültür ve Turizm Bakanlığı	2863 sayılı Kanun	yok	2 gün
96	Vergi Dairesi İstisna Belgesi	Hazine ve Maliye Bakanlığı			
97	Özel Fatura (İstisna Belgesi)	Hazine ve Maliye Bakanlığı	3065 SAYILI KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU GENEL UYGULAMA TEBLİĞİ	0 TL	1 gün
98	E-Fatura	Hazine ve Maliye Bakanlığı	454 VUK GENEL TEBLİĞİ	0 TL	1 günden az

99	Kontrolle Tabi Liste Kapsamında ki Malzemelere yönelik "İhracat İzin Belgesi"		Milli Savunma Bakanlığı	5201 Sayılı "Harp Araç Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Kanun	0 TL	20 gün
100	Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi Ek Listesinde yer alan malzemelere yönelik "İhracat İzin Belgesi"		Milli Savunma Bakanlığı	Harp Araç Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik"	0 TL	20 gün
101	Wassenaar Düzenlemesi Mühimmat Listesindeki Malzemelere yönelik "İhracat İzin Belgesi"		Milli Savunma Bakanlığı	Harp Araç Gereçleri ile Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelik"	0 TL	20 gün
102	AQAP Belgesi		Milli Savunma Bakanlığı	5201 sayılı Kanun	0 TL	2 ay
103	Av Hayvanları İhracatı		Tarım ve Orman Bakanlığı			
104	CITES Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 18, 19, 20. maddeleri ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 10 uncu maddesine istinaden hazırlanarak yürürlüğe giren, Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmelik	75-1365 TL	1-2 işgünü
105	İhracata Uygunluk (CITES dışı Türler)		Tarım ve Orman Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü)	4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 18, 19, 20. maddeleri ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 10 uncu maddesine istinaden hazırlanarak yürürlüğe giren, Av ve Yaban Hayvanları ile Bunlardan Elde Edilen Ürünlerin Bulundurulması, Üretimi ve Ticareti Hakkında Yönetmelik	75-1365 TL	1-2 işgünü

106	CITES Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı(Orman Genel Müdürlüğü)	CITES Ulusal Uygulama Yönetmeliği ve Orman Genel Müdürlüğü'nün 7246 nolu Tamimi.	CITES ihracat belgelerinde 200 TL dan 930 TL na kadar	3-7 gün
107	CITES Kapsamında Tüm canlı Bitkiler (İhracat-Re-export)		Tarım ve Orman Bakanlığı (Bitkisel Üretim Genel Müdürlüğü)	ve Doğal Çiçek Soğanlarının Doğadan Toplanması, Üretimi ve İhracatına İlişkin Yönetmelik kapsamında iş ve işlemler yürütülmektedir.	İthalat, İhracat ve re-eksport amaçlı CITES Belgesi Onayı: İçin:86 TL- 401 TL	2-3 gün
108	İhracata Uygunluk Belgesi		Tarım ve Orman Bakanlığı(Orman Genel Müdürlüğü)	CITES Ulusal Uygulama Yönetmeliği ve Orman Genel Müdürlüğü'nün 7246 nolu Tamimi	İhracata Uygunluk Belgelerinde 200 TL dan 930 TL na kadardır.	3-7 gün
109	Orman Bitki Türlerine Ait Yetiştirme Materyallerinin İhracat Başvuruları İçin Ön İzin		Tarım ve Orman Bakanlığı (Orman Genel Müdürlüğü)	İhracat Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ (İhracat:96/31)	50 TL	48 saat
110	Kontrol tabi maddelerin ihracına mahsus ruhsatname (Diğer Kontrole Tabi Maddeler)		Sağlık Bakanlığı, Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 506 ve 508. Maddeleri, Birleşmiş Milletler 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi ve 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesi, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun, 96/31 sayılı İhracat Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ	321 TL	5-30 gün

111	Kontrolle tabi maddelerin ihracına mahsus ruhsatname (Prekursör Kimyasallar için)		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	15.07.2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 506 ve 508. Maddeleri, Birleşmiş Milletler 1961 tarihli Uyuşturucu Maddeler Tek Sözleşmesi ve 1971 tarihli Psikotrop Maddeler Sözleşmesi, 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun, 96/31 sayılı İhracı Yasak ve Ön İzne Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ	321 TL	5-75 gün
112	Afyon ve Haşhaş Kellesi İhracatı Ön İzni		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	12.6.1933 tarih ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun	321 TL	5-30 gün
113	İyi İmalat Uygulamaları ve Serbest Satış Sertifikası		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	290 TL	10 gün
114	Farmasötik Ürün Sertifikası		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	290 TL	10 gün
115	Farmasötik Ürün Ruhsat Durumu Beyanı		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	290 TL	10 gün
116	İleri Tedavi Ürünleri Kayıt Belgesi		Sağlık Bakanlığı Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	4 No'lu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi	Belirlenecek	
117	Menş Şahadetnamesi		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları			
118	Menş İspat Belgesi (Malezya)		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları			
119	Menş İspat Belgesi (İran)		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları			
120	Form A Belgesi		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları			

121	EUR-MED Belgesi		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
122	EUR.1 Belgesi		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
123	D-8		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
124	ATR Dolaşım Belgesi		TİM, TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
125	TIR Karnesi		TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
126	ATA Karneleri		TOBB, Sanayi/Ticaret Odaları				
127	Helal Uygunluk Belgesi		TSE	132 Sayılı Türk Standardları Enstitüsü ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	10 000 TL	Deney Süreleri hariç 2 ay	
128	GMP Belgesi		TSE	132 Sayılı Türk Standardları Enstitüsü ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun	15 000 TL	1 ay	
129	Radyasyon Analiz Belgesi (Ari Belgesi / Sarı Belgesi)		Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	İhracat yapılan ülkenin gümrük mevzuatı gereği ihracatı yapan firma tarafından talep edilmektedir.	Analiz bedeli: 470, radyasyondan ari belgesi: 150	7 işgünü	
130	Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belge		Nükleer Düzenleme Kurumu	Nükleer ve Nükleer Çift Kullanımlı Eşyaların İhracatında İzne Esas Olacak Belgenin Verilmesine İlişkin Yönetmelik	320 TL	30 günü	
131	Doğa Mantarı İhracatında Hazırlanan Annex II Sertifikası		Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	İhracat yapılan ülkenin gümrük mevzuatı gereği ihracatı yapan firma tarafından talep edilmektedir.	Analiz bedeli: 470, radyasyondan ari belgesi: 150	7 günü	
132	TPS-PİGM İhraç İzin		Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	6491 sayılı Türk Petrol Kanunu	yok	3 gün	
133	Ses ve Gaz Fişği Atabilen Silah		Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	Ses ve Gaz Fişği Atabilen Silahlar Hakkında Kanun ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik gereğince	0	Başvuru sonrası 5-9 ay (Kriminal incelemesinin 4-8 ay sürmesi sebebi ile)	